

De wereld herschikt #1 Eeuwig (26-01-14)

‘Ik wou dat dit moment eeuwig kon duren,’ zei ik. Hij lag met zijn arm om me heen. Een haar die uit zijn staart was ontsnapt, kriebelde aan mijn neus. Hij glimlachte. Wat is hij mooi, dacht ik, wat is hij ontzettend mooi. Ik wilde het tegen hem zeggen, maar het moment was er niet naar. We lagen onder een boom aan het meer. Hij lag met zijn arm om me heen. Een haar die uit zijn staart was ontsnapt, kriebelde aan mijn neus. Hij glimlachte. ‘Hoe was je dag?’ wilde ik vragen, maar ik kon alleen maar stil liggen en kijken. Zijn haar kriebelde aan mijn neus. Hij glimlachte. ‘Hou eens op met dat glimlachen,’ wilde ik zeggen, maar het moment stond het me niet toe.

‘Hou je mond nou,’ zei het moment. ‘Of wens anders weer dat ik eeuwig zal duren, dat is ook goed.’ Het moment duwde me tegen de grond. Ik kon nauwelijks ademen. Hij lag met zijn arm om me heen, zijn haar kriebelde, hij glimlachte.

‘Ik wou dat we ook eens iets anders konden doen,’ wilde ik zeggen. ‘We liggen hier nou toch wel lang genoeg.’ De zon weigerde onder te gaan. Het meer klotste verder. Mijn nek wilde niet draaien. Hij lag met zijn arm om me heen. Een haar die uit zijn staart was ontsnapt kriebelde aan mijn neus. Hij glimlachte.

De wereld herschikt #2 Zin (26-01-14)

Hij stond ineens aan mijn deur. Of ik de zin van het leven wilde weten. Ik ken dat wel, dat soort praatjes, en zei nee bedankt. Ik wilde de zin graag zelf ontdekken. God knikte en liep met gebogen hoofd weg. Hebben we dat ook weer gehad, dacht ik toen ik de deur achter hem sloot.

Het begon me op te vallen dat mijn bejaarde burens veel vrolijker waren dan normaal. Midden in de nacht hieven ze gezangen aan en soms liepen ze hand in hand naar de kerk.

‘Wat is er gebeurd?’ vroeg ik aan de buurvrouw toen ik haar een keer alleen aantrof. Ze was bezig haar deurmat uit te kloppen tegen de muur.

‘Ach ja,’ zei ze en ze stopte even met haar bezigheden. ‘’t Is die zin hè. Dat is het hem.’

Toen die avond mijn beste vriend, die filosoof was, op bezoek kwam, was ik een beetje gepikeerd.

‘Iedereen is maar gelukkig.’

Hij draaide aan een plukje haar.

‘Ach ja,’ zei hij, ‘’t Is de zin hè. Daar kom je als filosoof niet tussen.’ Hij zette zijn bril af om een traan weg te vegen. ‘Dat is een traan van geluk,’ zei hij. ‘Dat overkomt me tegenwoordig soms ineens.’

Pas in de caissière vond ik een medestandster.

‘Als je het mij vraagt,’ zei ze, ‘vertelt Hij iedereen wat anders.’

De wereld herschikt #3 Mens (26-01-14)

‘Wat wilt u worden?’ vroeg de man aan de balie. Hij had een felgele trui aan. UW ENGEL stond erop. ‘Mens, vogel of vis?’

‘Vis,’ zei ik. Hij maakt een aantekening op zijn computer en gebaarde met zijn hoofd naar de deur achter hem. Aan de andere kant was een kamer met een groot zwembad in het midden. Achterin het zwembad was een deur. Ik liet mezelf in het water zakken en voelde het koel door mijn kieuwen stromen. Ik gleed door het water, maakte een koprol en ademde grote teugen zuurstof in. De deur onder water ging open en een vis die bezig was in een mens te veranderen, kwam naar buiten gezwommen. Ze klom op de kant en legde haar wang op de vloer. Haar schubben werden één voor één opgezogen door haar huid. Toen ze helemaal naakt en mens was, stond ze op en probeerde haar wankelende benen, maakte een sprongetje. Ze wenkte me. Ik stak mijn vissenkop boven water.

‘Moet ik je eruit helpen?’ vroeg ze. Ik schudde mijn kop. ‘Blijf er niet te lang in. Straks moet je weer terug naar die oliezooi.’ Ze stak haar hand op en verliet de kamer via de deur waardoor ik gekomen was. Even zag ik nog de omtrekken van de deur, toen versmolt die met de achtergrond. Oliezooi? Ik draaide me om en zwom door de deur onder water. Vijf minuten later stond ik druipend voor de balie.

‘Mens, vogel of vis?’ vroeg de engel zonder van zijn scherm op te kijken. Ik dacht aan de verstikkende, zwarte olie. Toen aan vliegtuigen en ramen en katten.

‘Doe maar mens,’ zei ik en hij knikte.

De wereld herschikt #4 Borges (26-01-14)

‘Ik moet je toch naar het vagevuur sturen,’ zei ze. Ik zag dat het haar zwaar viel. Ze balde haar handen onder haar hoofd tot vuisten. ‘Je mag nog met één iemand praten voor je gaat.’

‘Borges graag.’

Ze knikte.

‘Dat dacht ik al.’ Ze stond op. ‘Je hebt vijf minuten.’

Borges zat in een zonovergoten kamer. Het licht buiten was winters wit. Hij leunde achterover en sloot zijn ogen. Ik ging tegenover hem aan tafel zitten en probeerde iets te bedenken om te zeggen, maar de penetrante pislucht die in de kamer hing, blokkeerde mijn gedachten.

‘Je weet niet wat je moet zeggen hè?’ vroeg hij tenslotte. Hij zuchtte. ‘Je wil gewoon wat ze allemaal willen. Een wijze oude man om je op weg te helpen.’ Ik opende mijn mond. Hij legde een vinger op zijn lippen. Een druppel speeksel liep uit zijn mondhoek over zijn kin. ‘Het geeft niet. Ik ben het gewend.’ Hij pakte zijn stok onder zijn stoel vandaan, leunde er met zijn kin op, staarde in de verte, merkte iets op over Vergilius en zocht met zijn oude hand de warmte op van het zonlicht op tafel. ‘Besef wel,’ zei hij, ‘Dat ze ergens op de wereld dit moment in één woord kunnen vatten.’ Het was even stil. Ik kon mijn ogen niet afhouden van de kwijl die nu zijn shirt in liep.

‘Zeg je dat tegen iedereen?’ vroeg ik.

Hij keek omlaag naar zijn hand die stil en wit op tafel lag. De deur achter me ging open.

‘Het is tijd.’

De wereld herschikt #5 Avond (26-01-14)

Het was voortaan altijd avond. Ik sliep, ik werd wakker, ik douchte veel te lang, ik las een stripboek, ik maakte pasta met pesto, maar ik had nog niet uit het raam gekeken. Het was nog niet tot me doorgedrongen. Ik ben heel traag in dat soort dingen. Ook de volgende ochtend en middag was het avond. Toen ik naar de supermarkt liep, voelde het alsof ik in de koele bries en het licht van de lantaarns een klein stukje boven de werkelijkheid zweefde. Ik at al lopend koude pasta met pesto en keek naar een groep ganzen die over de donkere daken naar het zuiden verdween. Ik liep langs de huizen en keek overal naar binnen. Het was vrijdag. Mensen keken ingespannen naar de televisie, een meisje wilde nu eindelijk van tafel, de gordijnen werden gesloten.

Na een paar dagen begonnen de planten te verdorren en ik verdorde ook. Ik wil de zon voelen, besepte ik toen ik in de trein tegen het raam aanleunde en in de spiegeling mijn bleke gezicht zag. Ik wilde niets liever dan nog één keer door de zon verjaagd te worden naar de schaduw van de andere kant van de wagon.

Ik hing daglichtlampen door mijn hele huis. Elke avond zat ik in het licht van een nagebootste zon, maar het was niet hetzelfde. Ik keek naar buiten naar de grote lampen die ook daar waren opgehangen. En het werd weer ochtend en middag, maar nog steeds geen nacht. Ik plakte mijn ramen af met zwart plastic en ging in bed liggen. Toen was het nacht. Ik sliep.

Tussen Didcot en Swindon (02-08-15)

het is niet moeilijk daar in oude goden te geloven
het wolkendek hun rivier
als het traagste aardse water
flarden blauw waar hun vingers
de stroming raakte
onder het oppervlak
strepen licht
strepen schaduw
en alle theorieën die de mensen
(dat wil zeggen: de godenvissen)
erover hebben
– storing van een zwart-witte televisie
– een ufolanding
– wier
– of misschien alleen maar wat regen die op een verre schaapskooi valt en binnen wordt gelaten
door planken opengewroet door klimop en drupt op een landbouwwerktuig waarvan ze de
betekenis zijn vergeten

Hij had al nooit van appels gehouden (10-12-15)

Ze had een schaal voor zijn neus gezet en gezegd: 'Als ik terug ben zijn ze op.' Ze vertrok door de enige deur in de kamer en deed die op slot. Nu zat hij voorovergebogen en keek naar de schaal. De appels glommen te fel voor het weinige licht. Hij pakte er een om in zijn hand te wegen, zwaarder dan hij had verwacht, en bracht hem naar zijn mond. Voelde met het puntje van zijn tong aan het kleine bruine plekje vlak onder de stengel.

Een aardschok gooide hem van zijn stoel en de appel in een hoek. Zij kwam weer binnen. Ze had een wit verpleegstersuniform aangetrokken.

'Je hebt het snel gedaan.'

Hij trok zich aan de tafel overeind. De schaal was omgevallen en de appels waren nergens. Ook niet op de grond.

'Behalve deze dan.' Ze had de appel in haar hand die hij had geprobeerd te eten. Ze trok een wenkbrauw op. Hij probeerde te zeggen: 'Die wilde ik net eten.' Maar het woord eten was hem door de schok ontschoten. Ook de woorden verorberen, opknabbelen, vreten, schransen en knagen waren diep in de kolken van zijn hersenpan verdwenen, net als alle andere woorden die ervoor bestaan in het Nederlands en in de vreemde talen die hij vroeger, lang geleden, op school had geleerd. School? Wat was dat? Hij probeerde de gedachte te plaatsen, maar dat lukte niet. Misschien was dat ook niets. School. Had hij het bedacht om de plaats in te nemen van andere woorden. Woorden? Ook dat was hem ontschoten.

De verpleegster knielde naast hem neer en nam zijn gezicht in haar handen. De druk van haar warme handpalmen tegen zijn wangen was fijn. Wat zou hij graag slapen. Slapen. Nog zoiets. Een iets dat zacht aanvoelde. De vrouw nam hem in haar armen en droeg hem de kamer uit.

Duif (03-07-16)

ik kende een man die maar één poot had
hij hinkte over het perron
zocht op het vet van het frietzakje
iets van een thuis
vond het niet

ik zag een jongen
en wist dat hij een zwarte kraai had willen zijn
dat hij zich vuil en wit voelde

soms denk ik dat ik een meisje ben
dat duiven verzamelt
om ze de wereld in te sturen
naar een beter huis
maar gooi ze uit het raam
en ze komen
verfomfaaid
beschaamd
weer terug

Ironisch genoeg (04-07-16)

hoe meer talen hij leerde, hoe meer hij erachter kwam
in geen enkele taal is een woord voor het gevoel dat hij zocht
het gevoel was alleen in omslachtige termen te omschrijven:

een dennenappel die regenwater opzuigt
en wat de mieren daarvan denken

de manier waarop Neanderthalers worden
neergezet in de media (alsof het Neanderthalers zijn)

zomaar een zondag waarop je beseft
dat je deze ooit vergeten zult zijn en dat je dat dan
ironisch genoeg nooit vergeet

2026 (05-07-16)

er is tekort aan kokosmakronen
+ er is tekort aan eenheidsworst
+ er is tekort aan uilenballen
de digitale ultramarkt is tijdelijk uitverkocht
zozamdruppels haal je alleen op recept
uitverkorenen hebben toegang tot de wodka
stuur hulp
ook AH Basic kokosmakronen zijn O.K.

Ik (06-07-16)

eromheen is alles verkreukeld
de armen die uit kubussen kruipen
een fragment uit het onderbewuste
van een twaalfjarige die je ooit
schijnt te zijn geweest
heb je goed om je heen gekeken?
heb je gezien dat alles uit elkaar valt?
heb je
gehoord
nee

Gefluisterfd

heb je geluisterd
sterft ergens een stukje van wat je dacht
dat jij was

heel concreet:
er sterft een worm omdat een jongen hem in de zon houdt
er sterft een blaadje omdat de bodem schreeuwt om meer
er sterft een man aan zelfrespect
er sterft een levend wezen
dat is de weg van het IK
ooit gaat alles naar de grond

ik wil een warm wezen worden
ik wil een duif tot een deken kneden
ik wil een deken inkruipen ik ik wil

we beginnen opnieuw

een slot breekt

Hozanna hee (07-07-16)

Er is iemand die de kunst verstaat van een slee te vallen. Ik heb diegene kort ontmoet. Niet in een winters oord. Nee. Degene waar ik het over heb (om schrijftechnische redenen anoniem) woonde in een gebied waar de temperatuur zelden onder de 20 graden zakte. Dat met die slee, dat talent, heb ik dan ook niet verteld. Diegene zou er maar treurig van worden, zo'n talent dat nooit tot bloei zal komen.

Evenwocht (10-07-16)

Hij was een ongeëvenaarde evenwochtskunstenaar. Met evenwicht had dat niets te maken. Evenwocht dat is de kunst de wocht voor een moment (even) in je vuist te vangen. Veel betaalde dat niet. Hij had een bordje bij zijn kraam: HEDEN EVENWOCHTSKUNSTENAAR. Dat ging van 'goh wat is dat?' 'schuift het een beetje?' 'o' en 's avonds ging hij onverrichter zake weer naar huis.

Het schijnt dat een keer, uit nieuwsgierigheid, een jongen met een gulden voor een allerlaatste attractie hem heeft betaald en hij voor hem even een wocht heeft gevangen. De jongen zag het, knikte, wilde zijn gulden toch eigenlijk terug.

Nnemsen (12-07-16)

Hij kende maar drie nnemsen. Nnems 1 was zijn allerbeste vriend. Niet dat nnems 1 nou zo aardig was, maar in ieder geval meer dan nnems 2 die hem zo kon ergeren door zijn pindakaas demonstratief over de tafel uit te smeren. Nnems 3 was meer een kennis dan een vriend, was op sommige zondagen als hij een gratis dagkaart kon krijgen via zijn werk (iets vaags wat hij niet had verstaan) aan de keukentafel te vinden, trok met zijn lange vingers spiralen in de pindakaas. Nemms 3 zei nooit veel.

Nemms 1 mocht op koude dagen onder zijn dekbed slapen. Hij knorde in zijn slaap maar dat was op den duur misschien zelfs gezellig te noemen. Hij sloeg zijn arm om nemms 1 heen op een bijzonder gure septembernacht en nam zich voor vanaf nu alleen nog maar chocopasta op zijn brood te doen.

Trompetteren (14-07-16)

hij heeft ooit gezegd olifanten op mijn muur te willen tekenen
zodat die kunnen trompetteren elke keer als ik me uitstrek
omdat dat
zoals mijn ruggengraat zich kromt zich uitrekt
ik word wakker met mijn wang tegen een stille witte muur

Trap (16-07-16)

Het was een week geleden dat ik het voor het eerst hoorde. Het geluid rukte me uit mijn koortsslaap. Drie uur 's nachts. Ik was ziek geworden van de werkdruk en sliep diep. Normaal alleen gewekt door dorst, om een slok water te nemen uit de fles naast mijn bed en weer in slaap te vallen. Het was geen vreemd geluid. Ik had het vele malen eerder gehoord. Het was gewoon als het tikken van de verwarming, het suizen van de airconditioning van de supermarkt, het klapperen van het badkamerraam, de ting waarmee het licht aanspringt als je voor mijn kamerdeur staat, de deur van mijn huisgenoot die open en dicht gaat. Ik had het zo vaak gehoord. Maar niet als ik niemand verwachtte. Niet om drie uur 's nachts. Het geluid van een voet op de trap.

Ik schoot overeind en legde mijn hand op de schouder van mijn vriend. Nog een stap. Het was beslist anders dan het kraken van de trap een verdieping lager. Het was een onzekere kraak die halverwege in toonhoogte steeg. Nog een stap.

'Wat is er?'

'Luister dan.'

Hij luisterde.

'Iemand die de trap opkomt.'

Geen geluid.

'Misschien hoor je iets anders.'

'Ik hoor niets anders. Het is iemand die de trap opkomt.'

'Als er echt iemand de trap opkwam, sprong het licht wel aan. En ik hoor niets.'

Hij draaide zich van me weg. Ik bleef luisteren. Niets meer. Misschien stond de eigenaar van de voet nu stil op de trap te luisteren of het gepraat verder zouden gaan. Ik wachtte op meer stappen. Niets. Ik viel in een koortsige slaap om een uur later weer gewekt te worden door een zacht gekraak. Mijn vriend ging kijken en zag niets.

Het geluid keerde elke nacht om klokslag drie uur terug. Elke dag meer stappen. Of misschien verbeelde ik me dat, echoden ze door in mijn verbeelding. Na de derde nacht ging mijn vriend niet meer kijken. De vijfde nacht werd ik ook niet meer wakker.

Tot vannacht. Ik ben alleen. Mijn vriend is weggegaan. Alleen zijn geur is nog hier. Ik werd wakker uit een diepe slaap, een droom met dode vissen en weggrollende ogen, vanwege een nieuw geluid. Of een net zo bekend geluid. De ting en de lamp die flakkert en aangaat.

Geduld (18-07-16)

ik ken jouw soort wel
jouw soort dat zijn beesten met een aanhangsel dat 's nachts zacht rinkelt
jullie hobbelen door de straten
mikken een blikje via de muur in een bloembak
rinkelen een parkeerplaats de dag in
een neonTLbuisTECHNO-OF-WAT-HET-IS-DAT-JULLIE-VERDOMME
soms verliest iemand zijn geduld
het is een melancholisch soort verliezen
zoals je een liefde kan verliezen
je jaren laten nog een bewijs vindt
onderin een la onder belastingpapieren en een snoepwikkel van Pools (goor) snoep
dat je je dan even stil en traag herinnert
en het dan
wegschuift in de prullenbak
tussen een yoghurtzak en een rest weet niet wat
zodat een rinkelend beest
het kan opdiepen
het al lang niet meer herkent als een verloren liefde
een verloren geduld

Cliché (20-07-16)

hij verzamelde nieuwe poëtische clichés:

- alles met het woord statisch erin (statische lucht, niet stilstaan)
- dingen die knetteren
- het rustig invoeren van een beeld dat geen beeld is maar een ding
- een varkentje dat op je bed kan zitten
- dat zijn poot uitsteekt
- intertekstualiteit < en dan vooral naar je eigen werk (WALGELIJK)

toen hij klaar was met verzamelen
niet klaar maar er klaar mee
schreef hij een groots gedicht dat niemand goed vond

Huisjesslak (22-07-16)

Een slak timmert zijn huis. Het is een heel kunstig huis. De naden zijn geaccentueerd met parelmoer, de schroeven zitten aan de onderkant (ziet niemand er wat van). Maar de slak is niet tevreden. Elke keer als hij zijn huis probeert op te zetten zakt die over zijn hoofd heen en plet zijn achterlijf. Het is veel te zwaar voor zijn weke lichaam. De slak pakt een hamer en slaat het huis aan stukken.

‘Zo,’ zegt de slak. Hij pakt stoffer en blik, wast zijn handen en is vanaf nu een naaktslak. Alleen een stukje glanzend parelmoer hangt hij boven zijn bed. Je mag immers nooit vergeten waar je vandaan komt.

Wegverzinnen (24-07-16)

Ze vond het zielig als iemand niet bestond, dus ze wijdde haar dagen aan mensen die niet bestonden te verzinnen. Sommigen kregen een logline, sommigen een samenvatting, sommigen een stem, een verhaal, een favoriet merk margarine (zoiets) en dan bestonden ze.

De man die elke woensdag aardappels met boontjes en kwark at schreef haar aan. “Kun je me weer wegverzinnen?” Dat kon niet. De schade was gedaan.

Ze zijn nog niet gezien alleen gedacht (26-07-16)

ooit ben ik begonnen uit mijn gedichten weg te vluchten
ik heb alle deuren dichtgeslagen
heb geen gedag gezegd geen tot ziens
ben tussen de regels
ongelezen
weggeslopen

nu ben ik er niet meer te vinden
je kunt mijn lichaam vinden in de keuken
gebogen over een mislukte creatie
(een poging oud brood met een winterpeen drie eieren en melk te verenigen)
je kunt mijn lichaam vinden in een nieuw bos dat gewurgd wordt door villa's autowegen
misschien kun je mijn lichaam vinden

meer niet

er is een strand
ergens aan de rand van
waar de verbeelding van jou en de verbeelding van mij
in elkaar overlopen
waar jouw zee tegen mijn kust klotst
daar ben ik heen gevluht

kom me zoeken

de lucht het water
ze zijn nog niet gezien
alleen gedacht

een eenzame meeuw
voorovergebogen over de mislukte poging een stel graten en een frietzak te verenigen
zal onze gids naar verder zijn

De wereld herschikt #6 Regen (28-07-16)

Voortaan regende het alleen nog tussen drie en vier uur 's nachts. We vergaten hoe het voelde met verzopen kleren over de dijk te fietsen. Skates verdwenen steeds dieper in de kast, om alleen nog tevoorschijn te worden gehaald op zomeravonden na lange, hete zomerdagen. Regenbogen werden een legende en toen een mythe. We vroegen ons af hoe we ooit hadden kunnen geloven in een hemelse boog met alle kleuren. Mijn dochter kwam een paraplu tegen in de meterkast en ik had moeite nog op het woord te komen en nog meer moeite uit te leggen waarom, ja maar waarom, maar waarom. Ik was al begonnen te vergeten.

De nacht erop deed ik om een voor drie het zolderraam open. Het zou gaan sneeuwen. Ik opende mijn mond en wachtte op de eerste vlok.

Laatjes (31-07-16)

Ze had laatjes. Elk bevatte iets belangrijks. Een aanwijzing voor het leven of alle ingrediënten die te pas komen aan de bereiding van cornflakes (ook die ze verhullen op de verpakking). Kwam je haar tegen en vroeg je naar haar weekend, dan rommelde ze verstrooid door haar archief, haalde papieren tevoorschijn, liet bonnetjes van al lang vergeten etentjes op de grond vallen. Een foto kon zo door de wind worden meegenomen. Ik weet nog de laatste keer dat ik haar zag voor ze door die auto werd geschept.

‘Hoe is het met je?’

Ze keek in het bovenste laatje.

‘Ik zweer je dat ik het hier in had gestopt.’

Ik kreeg een korte blik op de inhoud. Een paperclip met een Diddl-figuur op de bovenkant. Een briefje vol gekrabbeld met potlood, een vis gevouwen van ijzerdraad. Ze schoof zichzelf dicht.

‘Nee, toch niet.’

Dit is wat er van haar over is. Ik schrijf het op en stop het diep onderin, zodat geen wind haar mee zal nemen.

De eierdoosmoord (02-08-16)

Het begon ermee dat zij last had van zijn gedrum en hij voorstelde een speciale kamer in te richten. Het mondde erin uit dat ze (met ‘ze’ bedoel ik vooral zij en hij alleen met schoorvoetende meegaandheid) besloten eierdozen te verzamelen om die speciale kamer dan ook goed te isoleren.

‘Hoe lang gaat dat duren dan?’

‘Een maand of zo?’

‘En dan kan ik niet drummen.’

‘Nee. Dan kan je niet drummen. Maar het is ook maar een maand.’

Een jaar later drukte ze de laatste eierdoos vast tegen de muur. Ze draaide zich half naar hem om.

‘Nu hebben we een horrorkamer,’ zei ze. Ze grijnsde. ‘Dan kan je hier je slachtoffers mee naar toe nemen en zoiets zeggen als “niemand zal je hier horen schreeuwen”.’

‘Inderdaad.’ Hij krulde zijn hand in haar haar. ‘Zoiets zou je zomaar kunnen doen.’

Igor/Rogi (04-08-16)

Twee mannen zitten tussen de aardappelplanten. Igor (42) heeft een groene aardappel vast. Hij draait hem tussen zijn vingers rond. Rogi (24) heeft een spade op zijn schoot en zit onder de modder.

Igor: Als ik straks geld heb.

Rogi: Ja.

Igor: Dan koop ik een huis voor ons.

Rogi: Ja.

Igor: En die zetten we dan hier neer. Precies hier. Waar jij nu zit maken we een stoel. Of nog beter: een haardvuur. Dan stoken we al deze verrekte aardappels op tot de hele kamer vol met stinkende rook staat.

Rogi: Ja.

Igor: En dan nog iets. Nee. Het doet er niet toe. Laten we verder gaan.

Rogi: Ja.

Igor: Denk je?

Rogi: Ja.

Igor: Rogi?

Rogi: Ja.

Igor: Denk je nog wel eens aan...

Rogi: Ja.

Igor: Ik ook. Er zit een steentje in mijn schoen. Dat hebben we straks ook niet meer. Steentjes. Nee, alleen vlak geschuurd parket. Beukenhout. Want dat klinkt goed. Beukenhout. Alles gaat makkelijker op een beukenhouten vloer.

Rogi: Ja.

Schommelbank (06-08-16)

Ik stelde voor een droom te bedenken. Iets met schommelbanken en zomerdagen waarop vooral niet gerookt mag worden. Jij stelde voor ergens een tuinkabouter neer te zetten voor het evenwicht.

Elke nacht schiet ik iemand neer in mijn droom. Ik leg het lijk te rusten op de schommelbank en wieg hem, wiege wiege, onder het kalme oog van de tuinkabouter die vooral niet rookt.

Regenboogeieren (03-09-16)

Ze vond het toevallig toen ze zocht naar Russische eieren. Het recept had geen reacties, geen sterren, geen foto, alleen een korte beschrijving.

Pocheer de eieren in het gebroken licht van de regenboog.

Ze vergat het en moest er pas weer aan denken toen ze jaren later een ei pocheerde en de zon precies door de glazen druppel die voor het keukenraam hing viel. Naast het donkere geel van het ei dat door het witte vlies probeerde te dringen rustten alle kleuren. De lucht was leeg. Geen wolk bedreigde de zachte regenboog. Ze liet het water een tijdje over de kleuren borrelen en lepelde de regenboog toen op een bord. Ze bracht het naar de tafel, durfde het eigenlijk niet te eten, maar deed het toch.

Je dood vinden (05-09-16)

In een droom vond de oude vrouw zichzelf terug voor een houten deur die rond de klink door rot was aangevreten. De dood, die deurwachter was, liet twee mannen naar binnen. Een zwerver met een baard en ijsblauwe ogen en een oude heer die in zijn doodsnacht alle noemenswaardigheden van zich had afgeschud. De oude vrouw wilde volgen, maar de dood liet haar niet door.

‘Eerst moet je je dood vinden.’

Ze draaide zich om in haar slaap, ging door een andere deur in een andere droom, maar vergat de dood niet. Ze zocht hem in de hallen van haar slaap en vond hem daar onder de vergeten, gesloopte bogen van het station van haar jeugd. Hij was een trein die loeiend en zonder bocht de bocht uitvloog. Ze opende haar armen en sloot haar ogen, dacht aan iets, niet aan vroeger, dacht aan nu, dacht aan hitte, dacht aan de oude vrouw die in bed lag, die niet meer draaide, die inademde, nog een laatste keer, in afwachting van de klap. Een klink ging omlaag in de slaapkamer. De klink viel uit het rottende hout van de gedroomde deur. Beide deuren zwaaiden open. Een liet de oude vrouw naar buiten, de andere een jonge naar binnen die in de opening stil bleef staan, terwijl het haar van de oude vrouw de deurpost aanraakte en om het hoekje verdween.

Kwaak (07-09-16)

Het podium is gehuld in dikke mist. Een kikker scharrelt rond.

Mist: ik zou zo graag

ik zou zo

je begrijpt wel

Kikker: altijd wat met jou

Mist: wat

Kikker: dat bedoel ik

nooit eens goed

of redelijk

lachen

altijd wat

Mist: die regenwolk van vorige week

Kikker: niet weer over de

ik probeer toch te

Mist: ja o ja

helpen

Kikker: ik had

vorige week

Mist: een druppel

een druppel

in de hele hangende wolk

Kikker: ik vraag jou toch ook niet te

te

te

Mist: kwaak

Kikker: heel grappig

Mist: kwaak

De regenkinderen (09-09-16)

Hij woonde alleen in een klein huisje met een rieten dak dat alleen met heel slecht weer en dan precies in de fluitketel lekte. Hij woonde alleen, omdat dat zo was gebeurd. Niet om het een of ander. De kinderen kwamen laat en onverwacht. Het was november. Hij kwam terug van zijn werk waar hij iets deed met computers dat hij elke dag om vijf uur resoluut uit zijn hoofd probeerde te zetten. Het regende zo hard dat hij zich inbeelde dat hij de hele Noordzee op zijn hoofd kreeg, toen een moment besteedde aan die vervelende collega en dat verdrukte met het beeld van de fluitketel die langzaam vol met water liep. Hij liep naar huis met het beeld van een dampende kop thee. En het regende en het regende. En hij dacht aan veel, maar niet aan kinderen.

Theater Zonder (11-09-16)

We stellen ons een theater voor. Een theater zonder podium, zonder doek, zonder begin, zonder einde, zonder op of af. In dit theater staat de actrice. Er is haar niets verteld. Ze weet alleen heel zeker (maar hoe ze dat weet, dát weet ze niet) dat ze een belangrijke rol te spelen heeft. Ze is zenuwachtig omdat ze niet weet hoeveel aktes er zijn, omdat ze geen script heeft gekregen. Ze houdt haar handen boven haar ogen en zoekt het publiek. Er is geen publiek.

Misschien speelt ze iets. Gewoon voor zichzelf. In de hoop dat dat iets per ongeluk het goede is. Dat ze 'ik heb vandaag toch zeker...' zegt of 'Tony kon altijd al zo goed zijn mond houden' en dat dat precies de goede zin is, de eerste regel. Dat het spel dan echt gaat beginnen. Dat er dan andere acteurs zullen zijn. Maar er zijn geen andere acteurs en er zullen ook geen andere acteurs komen.

Er komt een moment dat ze opgeeft. Dat ze de uitgang gaat zoeken. Maar dit is Theater Zonder.

De ware de zijne (13-09-16)

Hij zag haar in het onplezierigste licht mogelijk – het TL-licht van de nachtbus van Londen naar Amsterdam toen die om half een 's morgens bij Dover stopte – en wist meteen dat zij de ware was. Ze keek chagrijnig, maar haar beenderen hadden een sereenheid die alleen maar van een engel konden zijn. Ze had donkere wallen onder haar ogen en een te ruim zittend mannenoverhemd aan. Zo te zien reisde ze alleen. In de tijd die hij had om de achterkant van haar hoofd te bestuderen, tot ze daadwerkelijk de boot opgingen, had ze niets tegen de jongen naast haar gezegd. Hij besloot dat zij de zijne moest worden.

Op de trap op de boot raakte hij haar kwijt. Een reusachtige vrouw die de hele reis over interieurontwerp en South Jersey had gekwebbeld, blokkeerde zijn zicht. Hij ging in de lounge zitten naast een kale man die twee plastic zakken en een fles semi-skimmed milk voor zich had staan. Niet ver van hen zat een oude man met grote oren die zijn roeping als ster in een aandoenlijke Franse film had gemist. Een stelletje had zich opgevouwen op een van de weinige banken. De enige mensen die niet sliepen of probeerden te slapen waren mannen in pak die zelfs op dit schip (met vier trappen, een koffiobar waar niemand koffie dronk maar alle stoelen bezet waren en acht gesloten wc's) het druk leken te hebben met het een of ander. Hij viel in slaap en droomde iets verwarrend.

Het duurde een paar dagen. Toen was hij haar voorgoed vergeten.

19 januari 1983, 07:30 (15-09-16)

Op 19 januari 1983 om half acht in de ochtend raakte een omroepbericht dat bedoeld was voor het toen net vernieuwde station Doetinchem kwijt. Het was uitgesproken door de man die de berichten die morgen insprak, had de afstand naar Doetinchem zonder kleerscheuren overbrugd, maar kwam vlak voor de luidspreker vast te zitten in een kink in de kabel en bereikte zodoende niet de oren van het meisje dat met haar labrador wachtte op een trein die niet kwam.

Het was pas in juni 2005 dat het bericht opnieuw opdook. Bij de overgang van het oude analoge systeem, naar het slimme digitale systeem kwam het bericht toeterend uit de bedrading tevoorschijn. De man die de bedrading verving was de zoon van de omroeper. De vrouw die uit gewoonte, maar nu al jaren zonder hond, een rondje liep, bleef even stilstaan om te luisteren. En iemand anders, iemand als jij en ik – die zich wel eens afvraagt hoe het zou zijn om een meisje te zijn met een labrador op een vroege wintermorgen in 1983, vast op een station, en de meelevende stem te horen van de nog slaperige omroeper – die iemand hoorde het ook.

De veger is weg voor je van hem leert houden (17-09-16)

probeer een gedicht te schrijven
kijk naar buiten en beschrijf wat je ziet
niets zwarte lucht dus

verzin een straatveger
bedenk zijn bezem in de bosjes
laat hem maar zoeken

liefkozend langs een elektriciteitskast
zijn vingers gedrukt tegen de muur
vinden een wit geworden flippo een spin

hij veegt het opgekrulde lijkje af aan een baksteen
is teleurgesteld met zijn hele lichaam
loopt toch verder

laat de veger toch tegen zijn bezem stoten
als een opgewonden kleuter
het balancerend op een vinger de straat uit dragen

laat de blinden nu omlaag
trek gordijnen over het donker
hij komt niet meer terug

Andere tijden (19-09-16)

‘Ik was zo ziek dat ze in plaats van mij naar het ziekenhuis te brengen, het ziekenhuis naar mij brachten.’

‘Hoe dan?’

‘Nou gewoon.’ Hij trekt een baksteen uit de denkbeeldige muur die tussen ons in staat. ‘Steen eruit. Bij mij steen erin. Tot mijn huisje middenin de ziekenhuishal stond.’

‘En de burenen dan?’

Hij snuift.

‘Die vonden het niets geloof ik. Dus van de hele rij bleef alleen ik daar over. En het was lang niet slecht hoor. Altijd een zuster onder handbereik.’ Hij glimlacht en strijkt een hand door de lange manen die hij al lang niet meer heeft. ‘Ze rookten graag in mijn portiek. Vonden ze gezellig.’

‘Met jouw longen?’

‘Daarom juist. Het was onderdeel van de behandeling. Ze bliezen zoveel mogelijk rook naar binnen, zodat ik in mijn bed kon blijven en toch mijn longen luchten. Op goede dagen hing er zo’n dikke walm dat de dokter alleen met blindengeleidenhond mijn bed kon vinden.’ Hij hoest. ‘Dat waren nog eens tijden.’

Zware zwarte (22-09-16)

Ik droeg iets zwaars en zwarts. Het moest naar de markt. Ik liep en ik liep en ik sleepte en ik sleepte en ik beklagde mezelf. Er kwam iemand naast me lopen.

‘Wat doe je?’ vroeg die iemand. Ik zei dat het ding naar de markt moest. ‘Wat fijn,’ zei de iemand.

‘Bij mij moet nooit iets. Bij mij mag alles maar. En dan weet je van de gekkigheid niet wat je moet.’

Ik begreep het niet, maar het leek me onbeleefd er iets van te zeggen, dus we liepen stil verder.

Het zware zwarte werd nog zwaarder en zwarter. ‘Dat moet dus naar de markt,’ mompelde de iemand.

‘Ja.’

‘En het maakt niet uit door wie.’

‘Nee.’

‘Uitstekend.’ En de iemand nam het van mijn heupen. Daarna voelde ik me licht en leeg. Ik bleef staan en omdat er niets meer moest en heel veel mocht wist ik niet wat nu. Ik bleef staan tot er een groep langskwam van mensen die ook allemaal iets moesten. Ik vroeg of ik het niet mocht overnemen, maar ze vonden het wel prima zo.

Silhouet / zijn hapering / die nacht (24-09-16)

dat ze naar de maan kijkt
de maan bekijkt
haar echt ziet

ze fietst niet
de wereld rolt
de nacht die tolt
en met elke buitel
fonkelende geuren
pindacurry natte shampooharen
een hand die neuriënd roert
een reling smeekt gestreeld te worden
daar
een licht schiet aan
silhouet kijkt haar na

hoe zou het zijn die silhouet te zijn?

ze raast
wordt licht een streep
gaat traag als boter
haar vingers langs
zijn zwart
zijn hapering
er zijn een twee oneindig

de maan zakt draaglijk traag
en ooit gaan ook haar lichten slapen

Nu zonder applaus (26-09-16)

Het podium is leeg. Een volgspot schiet aan. Circusmuziek. De volgspot volgt een onzichtbare artiest, blijft soms staan. Elke keer als dat gebeurt: stilte, tromgeroffel, applaus, terug naar de muziek. Na een tijd kijkt een rat van rechts het podium op. De spot gaat rakelings langs hem heen. Hij trekt zijn hoofd terug. Het nummer rond af. Duister. Het geluid van schuivende meubels en een bezem. Schemerlicht. Het zachte geluid van pratende mensen en gerinkel van borden en bestek ergens dichtbij. De rat komt opnieuw op, snuffelt aan de lucht, loopt naar het midden van het podium, waar de volgspot eerder begon. Hij kijkt om zich heen. Een glas valt. Hij schrikt, blijft even stokstijf staan en luistert. Niets. Hij hervindt zichzelf en steekt langzaam, beheerst, als in trance, een arm in de lucht. Hij danst dezelfde route als de spot eerder, maakt onhandige pirouettes en handstands op de punten waar de spot stilstond. Alles nu zonder muziek, nu zonder applaus. Als hij klaar is maakt hij een buiging en struikelt daarbij.

Een hartverwarmende mimevoorstelling over een rat die acrobaat wil worden, maar door zijn rat-zijn wordt tegengehouden. Spoiler: hij wordt uiteindelijk vergiftigd door de kok.

Zo beven wij langs elkaar (28-09-16)

een brok brandend vet
olijf nee pinda nee palm
gromt en beeft de hobby in de onderste la
kermen ongeschikte stoelen
meurt ons geluk in een vergeten te verven hoek
en toch en toch en toch

Hassan #1 (30-09-16)

Ik kom van Mars. Mijn moeder was de heilige Maria. De mensen hadden haar bang gemaakt, dus ze was naar Mars gevlucht. Ze was nog maar een meisje. Ik ben de laatste die met de ooievaar gebracht is. Na mij deden ze alles met een dubbeldekkervliegtuig. Zoek het maar op. Het is op het journaal geweest.

Toen we in Iran woonden heette ik Hassan.

‘Hassan heeft geen navel,’ zei mijn moeder. En de mensen geloofden het niet. Maar mijn moeder had hoog gestudeerd, dus ze geloofden haar. De wijsheid is van de vrouwen.

Mijn stiefvader was ontzettend rijk. Hij was zo rijk dat hij Rusland had kunnen kopen. Hij kocht mij. ‘Geef me die jongen maar,’ zei hij. Ze sneden de buik open van mijn stiefmoeder, vermoorden het kind dat erin zat en zetten mij erin. Mijn stiefbroer zei een keer dat ik zijn echte broertje niet was. Toen hebben ze hem gemarteld, drie weken lang. Daarna zei hij niets meer.

Hassan #2 (02-10-16)

In Iran leerde ik Saskia kennen. Zij was de eerste Hollandse. Ze was zo ontzettend mooi, dat was ongelooflijk. Na twee jaar vroeg ze of ik met haar wilde trouwen.

‘Trouwen, met mij?’ vroeg ik. ‘Ik weet niet eens of je me leuk vindt.’

‘Ja, zei ze, ik vind jou leuk.’ We hadden elkaar nog nooit aangeraakt. Nog geen zoen.

‘Wie is dat meisje?’ vroeg mijn stiefvader. ‘Wat voor iemand is ze en hoe ziet ze eruit?’ We mochten niet.

‘Saskia, je moet gaan,’ zei ik. ‘Of wij moeten samen gaan.’ Maar ze wilde niet, ze wilde alleen gaan. En dan kun je nog zo proberen te overtuigen, uiteindelijk moet je de vrouwen hun gang laten gaan, dus ze ging.

Twee dagen later vonden we haar boven in een boom. Twee mannen hadden haar aangevallen. Maar ze had een mes bij haar lichaam gehouden. Als ze dichtbij kwamen, verwondden ze zichzelf.

‘Moet ik ze vermoorden?’ vroeg ik aan haar.

‘Nee,’ zei ze. ‘Laat ze.’ Met haar laatste adem zei ze dat, zo lief was ze. ‘Laat ze. Als ik dood ben kunnen ze met mijn lijk doen wat ze willen.’

Hassan #3 (04-10-16)

Ik ben eigenlijk blond. Ik ben een Hollander, maar niemand gelooft me. Ze hebben mij opgesloten. 'Ik wil naar buiten,' zei ik, 'ik heb honger.' Maar ze wilden me pas naar buiten laten als ik zwart was geworden. Als je maar lang genoeg met weinig lucht opgesloten zit, word je een neger. Ik schaam me als ik over straat loop. Sinds ik niet meer blond ben, word ik minder behandeld. Ik heb nog wel blonde haren in mijn baard en op mijn lichaam. Echt waar.

Vroeger kon ik op de dam slapen en niemand die me aanraakte. Maar toen leefde mijn vader ook nog. Mijn vader heeft Hitlers atoombom in zijn eentje uitgeschakeld. Ik zei tegen de Hollanders dat ik een anti-atoomwapen voor ze kon maken, gratis en voor niets, maar ze wilden het niet. 'Eerst zien wat Iran doet,' zeiden ze. Mensen vertrouwen het niet. Maar ik ben de zoon van Maria. Net als Jezus, maar ik ben beter dan Jezus, want Jezus had één zonde. Mensen zeggen dat ik gek ben. 'Je praat met een muur,' zeggen ze. Maar ik praat met Maria. Je moet haar kunnen zien. Niet iedereen gelooft genoeg om haar te kunnen zien. 'Wij zijn moslims,' zeggen ze, 'wij kunnen haar zien.' Maar niet alle moslims kijken goed.

Kalm aan Karel kerel (06-10-16)

ritsen rekel raak los adem
laakt een raam om room
om boom
om bal bal bes
reces reges sasa baba bebes

dientengevolge golven
gore goden omen komen
kalm aan Karel kerel
leer en ritsel rekel
raam om ba romboom reces

KOOP NU KOOP NU KOOP NU (08-10-16)

als je al op marktplaats hebt gekeken en de wereld hebt gekocht, dan krijg je dit er gratis* bij: 1) voedsel voor de ziel, ja een plum crumble, niks geen bleubant, want we zijn nu allemaal één volk* 2) een edele draaigorgel, een drooghor en overige zaken die niet bestaan*, eerste levering: alles beginnende met de letter zu uit het parallelle alfabet (OP=OP) *d.w.z. onder nader te bepalen voorwaarden, Amerikanen en nu wel

Daar (10-10-16)

daar is nog geen oordeel geveld staat de kapitein voor eeuwig aan de onderkant van de ladder
staat de schipbreukeling op het dek en huilt en huilt en huilt hij lijkt op iets dat ik onderin een la
heb gelegd deze droeg ik die dag dat Bosche bollen me nog niet ziek maakten deze droeg ik toen
de groene broek nog groen was en de grap nog grappig

laat me iets vertellen
laat me vervellen uit dit shirt de repen katoen aftrekken

en kijken naar welke huid ik daaronder vind

laat de huid iets vrolijks hebben
laat het een andere huid dan de mijne zijn
laat me zwart en naakt de wereld in stappen
laat me
laat me

ik wil niet zeggen dat ik opgesloten zit maar er is wel degelijk een onzichtbaar slot op een
onnoembare deur en iemand bonkt bonkt bonkt en misschien sta ik wel aan de buitenkant maar
dat is irrelevant

ik ga de gehoorgang door trap tegen alle deuren
ga het hoofd in raak verdwaald in de tunnels
vraag de weg aan het iets dat daar al jaren woont en het ook niet weet
het kijkt me aan
draait zijn hoofd weg
ik verschrik het
zoiets afschuwelijks heeft het nooit gezien
het trekt met lange tong zijn lijf over slijmerige grond
weg van hier weg van hier weg van hier weg van hier weg van hier

Heden *arthousefilm* (12-10-16)

prijslijst [NB: voor buitenlandse valuta worden 5% transactiekosten gerekend]

USD 0,00
GBP 0,00
EUR 0,00
CHF 0,00
CAD 0,00
etc. etc.

de film kan overal plaatsvinden
enkele suggesties:

- 1) met je kijkkader rond een sigarettenpeuk
- 2) een plek die ruikt naar vroeger naar nat hout een vochtig matras
- 3) bij een golf die tegen een roestig hek vol zeekraal slaat
- 4) nergens heen laat slechts je hoofd zakken kijk naar je voeten

ga zitten
zet een wekker op 90 minuten
beweeg je hoofd niet

luister alleen
en kijk

interpretaties op aanvraag verkrijgbaar

Als je maar lang genoeg kijkt (14-010-16)

Hij zit tegenover de muur.

‘Als je maar lang genoeg kijkt,’ is hem verteld, ‘zal een deur opengaan.’ Hij zit er nu al lang. Lang genoeg om een pluizig baardje te laten groeien, lang genoeg om alle veldslagen te kennen die hij ziet in de groeven van de stenen, lang genoeg om te twijfelen. Hebben ze het echt zo gezegd? Bedoelden ze misschien een spreekwoordelijke deur? Het soort deur dat in je hoofd opengaat? Of was er nog een woord dat ik erbij moest zeggen? Zijn ze vergeten me het woord te vertellen? Of ben ik het woord zelf vergeten? Hij draait de baard om zijn magere wijsvinger. Hij duwt zijn hangende oogleden open.

Als hij al heeft opgegeven gaat de deur ineens open. Een meisje komt naar buiten. Ze heeft een schort vol tomaatjes om.

‘Kom je nog naar binnen?’ vraagt ze.

‘Waarom?’

‘Iedereen wacht op je.’

Hij wrijft in zijn rode ogen.

‘Dat moet iemand anders geweest zijn. Niemand wacht op mij. Ik wacht.’

Ze haalt haar schouders op en sluit de deur.

Jezus #1 (17-10-16)

Aruba, dat is gewoon een groot dorp. Als Apeldoorn, of Arnhem of Kerkrade. Alles is familie snap je? En dan ging je ook met je neef of je nicht. Ik ook, met een nicht van me, nichtjes van me. Soms belandde je dan bijna in bed met elkaar, bijna. Maar mijn zusje, zij was een paar jaar jonger dan ik, wij waren als een tweeling. Ik was verliefd op haar. Zo mooi was ze. Ze had lang, krullend haar. Van dat haar dat als je er aan trekt daarna opspringt als een veer. Een beetje als jij, je hebt mooi haar. Er zit iets in trouwens. Wil je een biertje? Mijn moeder heeft ons uit elkaar gehaald, ze verdacht ons van dingetjes. Ze dacht dat we onder het bed stiekem dingen deden. Nu is ze getrouwd, al jaren, en ze heeft kinderen. Haar eerste overleed toen die vijf of zes was. Echt een trauma was dat, een trauma. Daar kom ik niet meer tussendoor. Dat heb ik niet meegemaakt.

Ik heb nooit heimwee naar huis, niet naar dat eiland. Als je op een eiland zit, dan wil je alleen maar weg. Dat is de mens. Vroeger al, we begonnen natuurlijk in een kleine groep, maar toen het water daalde, dat hoopte zich allemaal op bij de polen, toen trokken we verder. Ik had ook geen zin om te blijven. Wij waren altijd bezig met toeristen vermaken. Ik met mijn ukelele. Ik kan echt goed gitaar spelen. Hou je van lang haar? Toen ik begon liet ik mijn haar groeien en ik zwoor tegen mezelf dat ik het pas af zou knippen als ik echt goed was. Nu is mijn haar weer kort. Ik ben ook goed. Ik heb een 12-snarige gitaar en elke morgen oefen ik en soms ga ik daarna de stad in om wat geld te verdienen. Geld heb je ook nodig. Zou jij dingen doen voor geld?

Jezus #2 (19-10-16)

Ik heb wel eens problemen. Vooral door mijn grote mond en soms met de politie als ze de blikken bier vinden onder mijn vaste bankje. En ik heb eens een boete gekregen, omdat ze zeiden dat ik een meisje lastigviel. 350 euro was dat. 350 euro! Dus ik ben blij dat jij bij me bent komen zitten. Dan zien ze dat ik geen vlieg kwaad doe. Ik ben trouwens Guus. Nou Jezus eigenlijk, maar iedereen noemt me Guus. Ik heb wel eens visioenen gehad, dromen, over Jezus. Dat krijg je, alleen van zo'n naam hebben. Daar ben ik wel blij mee, dat mijn ouders me zo'n naam hebben gegeven. Mijn vader was een blanke. Heel wit was hij. En als de zon dan scheen dan werd hij rood. Knalrode armen kreeg hij. Hem mis ik niet, nee. Maar ik heb ook niks met zwarten. Daar val ik niet op, zwarte meisjes. Ze kunnen heel aardig zijn, maar ik heb meer met mensen van jouw soort. Heb je een vriendje? Jij moet toch wel een vriendje hebben, zo'n mooi meisje als jij. Jij hebt de goeie kleur. Zo'n jong ding als jij. Hoe oud ben je? Je zou nog wat kunnen leren van een oude man als ik. Ik ben heel ervaren. Ja met vrijen, seksdingen. Je weet wel. Als je me eens nodig hebt, dan ben ik er.

Avondstad (23-10-16)

de lachende stad verslikt zich in de vallende avond
de zon ligt haar zwaar op de maag
dus ze haalt door haar darmen een grasmaaier

de zon verbrijzelt een straal
en verstopt zich achter de dichtstbijzijnde muur

een vogel vergeet de tijd door een straatlantaarn
de stad slaat hem dood en gooit hem onder de maaier

de veertjes vliegen in het rond
dansen stil met de manke zon

Haiku #1 (25-10-16)

rimpelend gezicht
mijn hand veegt door het water
ik teken je na

Als een zwerver (27-10-16)

Een hoed voor zijn voeten, de randen slap van de regenplas waar hij in ligt, en dat bord op zijn schoot. Je kijkt er in het voorbijgaan vluchtig naar. Het dringt pas een paar stappen later tot je door. Even slenter je verder, maar dan moet je het toch zeker weten. Je draait je om en loopt terug. Je leest het bord opnieuw. Het staat er echt.

Het over alles hebben (29-10-16)

We hebben het over de volgorde van het bestek in de la. In elke relatie komt dat op een dag ter sprake. Vandaag is die dag.

‘Links het mes, rechts de vork. Zo is het toch ook aan tafel? O nee...’ Ze grijnst schaapachtig.

‘Misschien heb je gelijk.’

Ik verwachtte een lange discussie. De lange discussie blijft uit. Ze gaat in de vensterbank zitten en legt haar hoofd tegen het glas. We hebben het over trouwen. We hebben het ook over kinderen. Het is een volle dag vandaag. Ik kijk nog een keer naar de kalender. Donderdag 14 juni: het over alles hebben. Ze tikt tegen het raam om mijn aandacht te trekken. We hebben het over de andere dingen waar vandaag nog over gesproken moet worden. We hebben het over de Duitse vertaling van vogelbekdier, of aardmannetjes van melk houden en de regenwolk die vanuit Hoek van Holland het land overtrekt. We hebben het over bijna alles. We hebben het alleen niet over de man voor het raam. Stilzwijgend blijft hij.

Handleiding voor een betere wereld (31-10-16)

Stap 1: ze dragen de aarde rond.

Stap 2: ze weten niet waarheen.

Stap 3: iemand heeft een triangel gevonden en speelt erop.

De golven klotsen van de aarde en stromen over de grond. Hun donkere voeten worden nat. Het water overstemt iets belangrijks, iets wat gehoord moet worden.

In deze wereld of een volgende (04-11-16)

ik woon in een wereld zonder water
zwoeg in een mijn zonder steen
op zoek naar het hout voor mijn schuurpapier
ik ben waarachtig

ik ben de maarschalk van het vergetene
heb een kleine trompet waarop ik blaas
elke keer als iets zinloos gebeurt
in deze wereld of een volgende

ik rasp de aarde weg onder mijn voeten
ik heb een wichelroede voor water
in deze wereld zonder zeeën
vind ik een beetje onschuld

ik schop tegen de onschuld
hij wappert verward met zijn vleugels
en vliegt knarsend weg
op mijn trompetje blaas ik een vaarwel

Tot het tijd werd adem te halen (06-11-16)

Er was een tijd dat een nachtlamp in een donkere kamer de avond tot eeuwigheid rekte. Dat gesprekken op straat een wiegelied waren en de vegen licht van langsrijdende auto's handen die je toestopten, die je deken over je hoofd trokken. De deken was de ondoordringbare muur van je persoonlijke sprookjeskasteel. In dat kasteel regeerde je met zachte hand over je knuffels. Tot het tijd werd adem te halen. Ademhalen was een gevaarlijke tocht ondernemen buiten het kasteel. Je wist nooit wat voor wezens daar op je wachtten.

De appels van de jeugd (09-11-16)

Ze groeien daar waar niemand ze verwacht. Niet in het hart van de Amazone op een verborgen plek waar een bron ontspringt. Niet onder de aarde in een spleet waar alleen als de zon op zijn hoogste punt staat licht in valt. Niet in de kleine binnentuin van een verlaten klooster. Dat zijn de logische plekken. Het zijn plaatsen die ruiken naar mysterie en ruisen van zoete geheimen. Daar heeft iedereen al gezocht.

Maar ik heb ze daadwerkelijk gevonden. En wel op een plek waar niemand zou zoeken, op een dag dat ik niet dacht aan vergankelijkheid en verlossing. Afgelopen zondag. Klusdag. Mijn afzuigkap zoog de dampen niet meer goed weg en ik had eindelijk de moed verzameld er iets aan te doen. Ik klom op het aanrecht, trok de slang los en ging op de tast op zoek naar een blokkade. Diep in de schacht van de mechanische installatie boven het gasfornuis in mijn kleine keuken stootte mijn hand ineens op iets hards en ronds.

Blijf binnen (11-11-16)

Heb je gezien dat je vierkant lucht in bloei staat? De merels zijn ontloken en zwaluwen verstuiwen in de wind.

BLIJF BINNEN

Heb je gevoeld dat de nachtelijke tocht over de muren omlaag kruipt en zich naast je neervlijdt? Heb je het vochtige behang gestreeld, omdat dat het dichtste bij een regenbui komt?

BLIJF BINNEN

Weet je dat er 5-laags wc-papier en extra dik aluminiumfolie in de kast staat? Weet je dat je geen jas meer nodig zult hebben? Weet je dat allemaal?

BLIJF BINNEN

Misschien wil je buiten spelen. Maar is de speling van het licht door dit prisma niet speels genoeg? Wat zou je nog meer kunnen wensen?

Achterflaptekst voor een eerste roman (13-11-16)

Dit verhaal had in Nunspeet kunnen spelen. Het had over een gewone vrouw kunnen gaan. Het had haar worsteling met een verlies en met verveling minutieus in beeld kunnen brengen door middel van een serie dialogen tussen haar en haar dochter die aan de oppervlakte gaat over geldzaken, maar die eigenlijk draait om de grote vragen des levens.

Maar dit verhaal gaat niet over een herkenbaar personage op een herkenbare plek met een herkenbaar probleem. Het gaat wel over een grul die laat op een nemeterlaar zijn huis voor altijd verlaat. Daar beleeft hij kuno met zijn hobbin en hoewel ze mnj jaren kuku, blijft er altijd dat amino'tlaar naar huis. Eko hromo ak. En niemand weet waarom.

Het tankstation bij thuiskomst (15-11-16)

Een winderige koe in een platte wei
en frietjes met mayonaise.
Nog nooit zo iets moois gezien.

Broddelwereld (17-11-16)

Zwart.

A: We gaan een wereld maken. Nu is er nog niets, maar ik zal met woorden grenzen aangeven. Een in het noorden, een in het zuiden en natuurlijk het oosten en westen. En dan is er ineens een speelveld. Zie je het oplichten als je je goed concentreert? Goed. Het is belangrijk dat je je blijft focussen. Zonder jou zijn mijn woorden gepraat in de leegte. Snap je? Gepraat in de leegte? Laat maar. Misschien is het praktisch als je je eerst mij voorstelt. Ik zal de koning van deze wereld zijn. Geef me een lichaam en... nee niet zo'n lichaam! Je moet wel meewerken. Wat heb ik net gezegd over je focussen? Niemand heeft zin in nog zo'n broddelwereld.

Dimensie 4xEA986z (19-11-16)

*11 op de schaal van Duren
20 na kosmische tijd*

Hier wordt het ei gelegd. Het embryo wordt in een wegwerptas achtergelaten. Wanneer het mens wordt, zal niemand nog weten van wie het was. Dat wordt algemeen als goed gezien. Niemand hoeft te huilen als het sterft.

Dimensie Eg8uuU7o (21-11-16)

*-16 op de schaal van Duren
instabiele tijd*

Een kraan druppelt vocht in de navel van de wereld. Hortend haalt ze adem, golven in het kleine meertje makend. Er is altijd overstromingsgevaar, maar er is voorspeld dat iets zal landen en al het water zal drinken (en blijven drinken), zodat zichtbaar wordt welke kleur huid de navel heeft.

Dimensie Qr2zsO0o (23-11-16)

*0 op de schaal van Duren
331 Dekka*

Nu alles gedaan wordt, heeft Normen tijd. Eindelijk tijd om te doen wat er echt toe doet. Normen staart naar beneden waar beweging is, waar gekraakt wordt. Een gemaskerde kijkt terug. Er vallen woorden, maar Normen heeft de oren uitgeleend. Wat is dat: wat er echt toe doet?

Ga je toch naar binnen (25-11-16)

Boven de monsterschool staat in krullende letters, half weggevreten door de roest:

Naar school gaan is voor braveriken.

Ga je, ondanks deze waarschuwing, toch naar binnen, dan wacht de conciërge je daar hoofdschuddend op. Hij strijkt zuchtend over zijn stekels en duwt je dan richting het enige lokaal. Daar heeft iemand in de deurpost gekerfd:

Echte monsters komen niet opdagen voor nablijven.

Ga je, ondanks deze aanmoediging, toch naar binnen, dan tref je daar een bijna leeg lokaal. Naast het bord draait het monster van Loch Ness rondjes in de bureaustoel terwijl hij met een parasolletje de algen onder zijn lange nagels vandaan peutert. Bij het open venster staat een alf die al sinds het verdwijnen van de Noorse goden overweegt uit het raam te springen. Ness gooit het parasolletje met een boog in de prullenbak en kijkt je dan woest aan, alsof het jouw fout is dat hij raak gooide.

Buiten het universum (27-11-16)

Lucie stak haar hoofd buiten het universum. Even gebeurde er niets. Ik vroeg me af of haar hoofd misschien was verdwenen en ergens wegzweefde naar onbekende verten. Toen trok ze haar nek terug. Haar hoofd zat er nog aan, maar er stond nu een lege blik in haar ogen.

‘En?’ vroeg Dynamo ongeduldig.

‘Een speeltuin,’ zei Lucie vlak. ‘Een jonge moeder kijkt op haar smartphone, terwijl een jongetje dat wel haar zoontje zal zijn de wipkip uitgraaft.’

Ik knikte. Dynamo draaide zich om en begon aan de knoppen te draaien. Zonder nog een woord te zeggen vlogen we weer naar huis.

‘Gaan we het zeggen?’ had ik eindelijk de moed te vragen toen we al geland waren en de deuren open gleden. Lucie schudde haar hoofd.

‘Ze zullen het niet aankunnen. Desillusie. Zelfmoorden.’

‘Wat zeggen we dan?’

‘We zeggen dat we de rand niet gevonden hebben. Dat er beslist nog opwindende ontdekkingen in de toekomst liggen.’ Ze legde een hand op mijn schouder en kneep er even in. ‘Blijven lachen knul. Blijven lachen.’

De situatie in mijn hoofd (30-11-16)

op dit moment: wapenstilstand
beide zijden trekken zich terug
schatten in
wonden worden opnieuw opengekrabd

over het algemeen geldt:
hoe stralender het harnas
hoe minder bescherming tegen
eigen vuist

een buil van een man gilt:
1, 2, 3
maar niemand volgt

geen ontlasting dus:
doe de zon maar uit
zet de hoofdschakelaar om

bij gebrek aan licht:
de soldaten stommelen een tent binnen
misschien wordt het gezellig

waarschijnlijker scenario:
koppijn

Zelfreflectie (02-12-16)

Elke Buru komt op een dag voor de uitdaging te staan een ander te zijn. IJ weet nooit wanneer het zal komen. IJ weet alleen dat ij niet voorbereid zal zijn. Een brief valt op de mat. De stempel vertelt genoeg: het moment is nu. IJ kijkt in de spiegel en ontdekt: inderdaad, een vreemde kijkt terug.

Buruliteratuur heeft dit fenomeen vaak als centraal thema. Een bekend literair criticus zei ooit: 'Je kunt het nog zo leuk verpakken, met vreemde woorden en absurde situaties, uiteindelijk gaat alles over zoiets banaals als de transformatie.'

Bedevaart (04-12-16)

Ooit was ik sterk. Ik was zo sterk als een beer, dat was ik. Als mijn moeder te moe was om de berg over te steken en de lange klim en de afdaling te maken, dan tilde ik de berg op en dan kon ze er zo onderdoor. Of als er een storm was en mijn vaders bootje de verkeerde kant uitwaaide, dan zwom ik naar de boeg en duwde hem terug naar land. Dat vierden we dan altijd met een visje dat hij net had gevangen. Vlak voor de storm komt de beste vis omhoog.

Ja dat was vroeger. Nu is er niet veel meer van over, zie je wel? Nu loopt iedereen zo over me heen. Maar ja, misschien heb ik dat ook wel verdiend. Ik heb ook over veel mensen heen gelopen. Mijn moeder wilde de heilige steen aanraken, dus toen heb ik haar op mijn schouders getild en ben zo over de mensen erheen gelopen. Zelf ben ik vergeten de steen aan te raken. Eigenlijk zou ik nog terug moeten. Wil jij me dragen? Zo'n fragiel oud mens als ik, dat moet toch wel lukken?

Hagel en ijzer (06-12-16)

iemand ergens op een bergtop
maakt een hagelstorm van zijn handen
een kreet is een kreet is een kreet is een kreet
zijn leegte brult legers bij elkaar

iemand elders op een andere berg
timmert een dak van spaanplaatgezing
vingerroffelt regen naar het dak
droomt alsnog van hagel en ijzer

ze strekken hun armen uit
en voelen beiden bloedend vlees
ze strekken hun armen uit
en trekken ze terug

en niemand beweegt
en de trommel sterft weg

Origamimeditatie (08-12-16)

ik denk
we zijn iets kwijt
iets modderigs
iets asymmetrisch
we zijn iets kwijt

ik vouw
een scheepje
ga op mijn knieën bij het raam zitten
zodat de vensterbank in de rivier ligt
en laat het bootje varen

ik vermoed
dat dat ook geen oplossing is

Surreëel #1 Bos en duif (10-12-16)

een donkere arm droomt een bos
droomt een stapel boeken houtblokken droomt de man met de cape en de kap droomt zijn wortels
dwars door alle letters heen en beneden op de zompige aarde in de kooi
droomt de merel

Surreëel #2 De hele stad (12-12-16)

de stad is een leeuw is een warm trillend lijf in de nacht
een koude stenen romp met een dode kop onder de zon
grote helle zon
bol kop
de vrouw schreeuwt een rood oog
schreeuwt de staten in het gelid
de stenen vlak
de deuren open
hun mensenhollen leeg
wie ziet de bladeren nog
de bloemen
wie ziet het gras
het kaf
de mulle zoete ochtendaarde
kleuren
een blauwe hemel
de kleur van de dromen van Miró

Surreëel #3 Europa na de regen (14-12-16)

zijn paard is gevallen en wordt gelijk een kristal
een roodgroen schijnend kristal
met een hoorn als een oog
kwarts als zijn hoeven
steen als zijn naam
zelfs de rotsen zijn vergeten wie hij is

ook na al die jaren liggen samen
droomt hij alle kanten uit
droomt het kristal in kronkels naar het licht
droomt misschien figuren in de rotsen
daar paard daar vrouw daar man met speer
daar verzonken oorlog
daar tijd

Surreëel #4 Jan Dod (16-12-16)

Jan Dod dood danst de darmen
van de lachende vrouw in de kamer
danst de koppen plat de kloten kapot

de draaiende band
zing een dansje dans een liedje
duw de maan door het raam
terug naar buiten
prik hem op de toren

zijn vrouw kraakt noten tussen duim en pink
zijn kinderen zijn geschifte Adolf Catlady Charlie
weggelopen van de voorstelling

kus me zusje kus je broer
kus de draad van mijn lippen kus
de tanden open
het bloed is voor het gordijn
je mag het hebben
het fruit is rot eet het op
broertje broertje
je hoed is een uil en je zus
een gat in de muur

Surreëel #5 De gehangen mannen (18-12-16)

spijker de berg aan de muur
plak er zeilen op
hijs de waslijn naar de zon en
varen varen

sla de donder in de prak fuck
het boze oog is overal boze tanden
je tante een muurtje
draai de arme foetus aan het spit

wie heeft het laten regenen wie
wie wie alle drie en zij beneden
steekt een stokje breidt een lange naald
prikt één voor één de planken lek
en de bergen zinken

Surreëel #6 De duizeling van Eros (20-12-16)

bloed aan je broek een uitspatting van
kleur en botten leg ze op een stapeltje
mikado om het hardst
als je maar niet beweegt
geen rimpeling
niet kijken
vergeet de lucht
sluit jezelf op in het bushokje
in de verte knalt vuurwerk knalt denkramen de lucht in en cirkels die vallen vallen in de vijver is dat
jouw oog in het water het masker van jouw dood

Het bos in mijn hoofd (24-12-16)

In mijn hoofd groeit een bos. Als ik niet vergeet welke paden reeënsporen zijn en welke in cirkels lopen, kunnen we er samen wandelen. Ik wil me niet te veel op de borst kloppen, het is immers toch mijn hoofd waar we door struinen, maar het is best een charmant bos. Juist de spanning van het verdwalen en de wezens die wandelaars de poelen onder ontwortelde bomen intrekken, maakt de dartelende zon op de grond en de dauwdruppel die de kever kust zo onweerstaanbaar. Ik zal je het zwijn met het gewei tonen en we zullen thee met hem drinken. We zullen niet zeggen dat we vruchtenthee chemische troep vinden. Dat zou hem pijn doen. We zullen in het mos neerploffen en de sterren tellen (het zijn er elf). We zullen praten over de mogelijkheid van een hiernamaals. Dat en honderd andere dingen zullen we allemaal doen.

Maar kom wel snel alsjeblieft. Nu is er nog een ingang. Nu zijn er nog paden en licht. Als mijn bos straks rot en de naaldbomen oprukken, zullen ze ijzeren hekken plaatsen, zal er nergens nog een ingang zijn, mag niemand behalve ik nog dwalen. En dan kan ik je ook niet laten zien dat zelfs in de naaldboommist nog een paadje loopt. En dat dat paadje leidt naar de laatste open plek. Dat een kikker daar tikkertje speelt.

Ondanks alles vaderlandsliefde (27-12-16)

choreografie van fietsers ze
stromen
je bruggen over
buigen
zelfs niet voor elkaar
trappen
in het ritme van
een tikkende ketting
een gazelle in versnelling
fiets door
fiets door
zelfs 's nachts in de regen
met minder dansers
versnelde passen
klappende banden
dans
dans altijd
ook als niemand kijkt

Surreëel #7 De storm (30-12-16)

als ik met storm uit mijn raam kijk
en niet met mijn ogen maar het opbollende gordijn
dat buiten naar hierbinnen laat

mijn ouders verlieten me voor een kano
ze gaven me een bal en verwachtten
bleven niet wachten op verwerkelijking

dan zie ik de zee nog
en toont mijn raam
wat ik eigenlijk al wist:
de kanovaarders hebben geen gezicht